DE JAAR. N°. 784. — 1840. — ZATURDAG 23 MEI

# DE AVONDBODE,

## ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor *Staatkunde*, *Handel*, *Nijverheid*, *Landbouw*, *Kunsten en Wetenschappen.*

Abonnement
aan het bureau van het blad, *Warmoesstraat*, N°. 208.
Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

[illegible], Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

Prijzen voor 3 maanden,
te *Amsterdam* ........
en *Buitensteden* franco ........ »

ADVERTENTIËN.
Zeven regels of minder ........ *f* 1.75.
Elken regel meer ........ » 25.
Zegel voor elke Advertentie en herhaling .. » 35.


## [Min]isteriële Verantwoordelijkheid.

[...] denken, dat het dagblad der hervormings-partij volgens Mr. [...]becke zijn uitzigt op de verworven aansprakelijkheid van de [...] Ministeriële departementen wel wat verder heen zou strekken [...] was, in die schijnbaar redelijke regelen, in den *Avondbode* van [...] eerste editie, medegedeeld. Maar dat het die zoo aanstonds en [...] zoude vervangen door andere vorderingen, waarbij de vroeger [...] schijn geheel wordt ter zijde gesteld, gaat de verwachting te [...] Het geeft in het nommer van den 19 Mei zijne aangekondigde be[...], doch, zoo als blijkt, nog slechts voorloopig en om er nader op [...] komen. Daarom zij dan ook hier, insgelijks voorloopig, tot eene [...] het volgende aangehaald:

«*Verantwoordelijk volgens de wet*, dat wil zeggen, de strafwet. [...]lks is een *beperkend* bijvoegsel. De redactie, die wij in ons vorig [no]mmer bestreden, strekte de verantwoordelijkheid te ver uit, de te[gen]woordige valt in het andere uiterste. De minister zal nu, in de [Stat]en-Generaal over de uitvoering der wetten aangesproken, zich niet [beh]oeven te verantwoorden. Hij zal kunnen weigeren rekenschap te [gev]en tot hij voor den regter worde gebragt. «Wat,» zal hij zeggen, [...] de Grondwet maakt mij niet verantwoordelijk *dan volgens de wet.*» [W]ij vragen: wat heeft men aan zulk eene verantwoordelijkheid méér, [da]n hetgeen reeds uit art. 177 kan worden afgeleid?

«Stond er eenvoudig *verantwoordelijk*, zonder meer, dan beteekende [...] dat het oordeel over de koninklijke besluiten, in de vertegenwoor[dig]ing of elders, door de publieke opinie of de drukpers, geuit, den [pers]oon van den minister, die zich aansprakelijk stelde, en niemand [and]ers, constitutioneel mag treffen. Om deze aansprakelijkheid is het [...] te doen. Wij hebben dit reeds doen opmerken in ons n°. van [...] Nov. ll. Wij zeiden daar onder anderen: «Een ander uitwerksel der [min]isteriële verantwoordelijkheid, veel wisser en vollediger dan de ge[reg]telijke vervolging, dat treft, wat geene strafwet bereikt, een uit[we]rksel daar het noodzakelijk om te doen is, openbaar zich in de be[tr]ekking van de ministers tot de vertegenwoordiging.» Wij betoogden [me]er dan eens, dat pligtbesef en practische moed der Kamers, dit [...] van verantwoordelijkheid, ook zonder dat de Grondwet het uit[...] had kunnen doen gelden. Gaat echter het tegenwoordig ont[...] [illegible] — is deszelfs beper[...] [illegible] en ook dat regt aan de Staten-Generaal [illegible] [...], zoodat de Grondwet, gelijk ze thans is, op dat stuk veel meer [...] dan het voorstel, hetwelk velen, oppervlakkig, als zeer mild zul[len] beschouwen. Werkt de verantwoordelijkheid *slechts geregtelijk*, [en] volgens het ontwerp is dit het geval, hoe zeldzaam zal zij baten?»

[...] begeerde later de verduidelijking van de strafbaarheid der hooge [ambt]enaren, wegens de misdrijven, ten aanzien van hunne bedieningen [...], naar de bewoording des Hoogleeraars, PR. art. 158, toen het er [...]wam om het stuk door te drijven; tusschen beiden had men wel een [...]dje laten glippen, dat verder zag, maar dit kon er zoo ongemerkt [...]slipen, en des noods op rekening gesteld worden van de *onpartijdig*[...], die nu eens zus dan zoo doet schrijven. Tot den eigenlijken indrang [...] men zich zorgvuldig van meer te eischen, dan werkelijk behoudens [st]aatsregtelijke beginselen toe te geven was. Nu men het eenmaal inge[...] heeft, kent men geen paal of perk meer, en vraagt: waartoe zou [...] baten? Verantwoordelijk *volgens de wet!* het is waar, dat *de wet* [...] in achting kan zijn bij hen, die op het staatshervormen uitgaan. Het [...] *de wet*, die heerschen moet; zelfs om *de betrekking van de minis*[*ters*] *tot de vertegenwoordiging*, is het niet, dat het te doen schijnt; de [...]lijke opperheerschappij moet gelegen zijn in de publieke opinie of de [druk]pers. Publieke opinie en drukpers, namelijk, zijn een. Want het is [de d]rukpers, die de opinie *maakt* of *voorwendt*. En de drukpers, wederom, [is ni]et anders dan het douzijn of half douzijn schrijvers, die de dagbladen [der] oppositie artikels vullen, — om, zoo als de *Arnhemsche Courant* mede [in h]et nommer van 19 Mei, gul bekent, *carrière* te maken.

[H]et voorloopig artikel van het *Handelsblad* is geheel in de manier van [des] Hoogleeraars *Aanteekening op de Grondwet* gesteld. Nevens ettelijke [aanm]erkingen, enkel de taal of den stijl betreffende, zijn er ook ettelijke andere ingevlijd, geschikt om de beteekenis zelve te veranderen, en in het wetsontwerp eenen anderen zin te doen insluipen.

Het schijnt inderdaad, dat de woorden *dezelve* en *welke*, naar de woordvoeging, mede op *de wetten kunnen slaan*, waaruit dan, zoo als aangemerkt wordt, volgen zou, dat de wetten door de ministers mede zullen worden onderteekend, ter waarborging, dat *bij die wetten* noch de Grondwet noch eenige wetten worden veronachtzaamd of geschonden. Eene latere wet nu kan wel strijdig zijn tegen eene vroegere; maar daardoor wordt deze *herroepen*, niet *geschonden*. Wetten, met gemeen overleg der Staten-Generaal, bewaarders der Grondwet, gemaakt, en waarbij eene schennis van die Grondwet zou plaats hebben, zijn daarentegen, wel is waar, naauwelijks te verwachten, nogtans niet volstrekt onder de onmogelijkheden te tellen. En om wat reden dan zoude het hoofd van een ministerieel departement voor de *uitvoering* van zulk eene tegen-grondwettige wet minder aansprakelijk zijn, dan voor de uitvoering van tegengrondwettige Koninklijke besluiten of beschikkingen.

Ook die dubbele bewoording wordt bedild, hoewel moeijelijk te begrijpen valt, op welken grond, ten ware dat men, verkeerdelijk, de beide woorden voor te eenemaal *synoniem* mogt houden.

Van meer zakelijken aard is de meening, dat de gansche zinsnede van «de Hoofden» tot en met «opgedragen» *tamelijk nutteloos* zou zijn. Waarop die meening rust, wordt niet gezegd, en is, bij gebrek van nadere opheldering, niet te raden. Integendeel, schijnt die zinsnede juist de minst ontbeerlijke van alle te zijn. Immers wat begrip laat zich vormen van eene nader te ontwerpen wet ter regeling der Verantwoordelijkheid, ten zij als uitgaande van het beginsel, dat *alle* ambtenaren wegens gepleegde wetschennis aansprakelijk zijn, de *ondergeschikten* evenwel zich met een in behoorlijken vorm uitgevaardigd bevel van eenen meerderen kunnen dekken, slechts de *Hoofden* der ministeriële departementen niet.

Meest opmerkelijk, en wel zeker van geene andere dan van die in haar gansche wezen zoo zeer *anti nationale* partij te verwachten, is, dat zij wederom, even als reeds bij eene vroegere gelegenheid bleek, het enkele woord *de Natie* niet dulden kan. Het dunkt haar eenigzins vreemd, dat er geschreven staat: ter waarborging van den Koning en van *de Natie*, «een woord, dat de Grondwet nergens bezigt.»

Maar de Grondwet bezigt immers ook het woord *verantwoordelijk* niet. En onder welk voorwendsel acht men het dan zoo nuttig er dit woord in te brengen? Omdat, zegt men, het belang van den *staat* (dat is, van *Koning* en *Natie*,) het vereischt.

[illegible] Staten-Generaal [illegible] *de Natie* gebezigd zien, zonder te schroomen aldus aan de Staten-Generaal, als [illegible], eene attributie te geven, welke de Grondwet nergens aanwijst. Ongerijmdelijk, want, hoezeer de Staten-Generaal de Natie *vertegenwoordigen*, zijn het toch niet de Staten-Generaal, het is de Natie, welke eene wetschennis zoude kwetsen.

De bewoording *van den Koning en van de Natie* is overigens zoo nieuw niet, en volkomen in den grondwettelijken geest. Geheel hetzelfde denkbeeld was reeds uitgedrukt in de gedenkwaardige redevoering ter vergadering der Aanzienlijken, waarin met betrekking tot de geldmiddelen gezegd werd: «Die geldmiddelen, door de algemeene Staten toegestaan, en ter beschikking van den Vorst gesteld, mogen wel slechts alleen gebruikt worden tot de vastgestelde posten, waartoe zij zijn ingewilligd; maar de bijzondere wijziging van dat gebruik zal door geene vooroordeelen, onedele driften, kleingeestigheid of zucht tot tegenspraak kunnen worden bepaald of bemoeijelijkt; en de algemeene zaak, de rigtige en spoedige uitvoering van alles, wat tot behoud daarvan dienen moet, is aan den Vorst verbleven; terwijl *Hij*, *zoowel als de Natie*, in de constitutionele inrigting eener onafhankelijke algemeene rekenkamer den zekersten waarborg zal vinden,» enz.

## NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 22 Mei. Bij gelegenheid van de voorstelling op den 27 April van Prins Hendrik der Nederlanden aan den Sultan van Turkije, leest men in brieven uit Constantinopel, werd Z. K. H. door den heer Testa, Nederlandsch consul-generaal aldaar, voorgesteld, en werd Hoogstdezelve met de meeste vriendelijkheid door Abdul-Medschid ontvangen, die in de vleijendste bewoordingen zijne blijdschap heeft uitgedrukt eenen kleinzoon van een' der oudste en getrouwste bondgenooten van de Porte bij zich te zien.

— Men schrijft ons, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit eervol ontslag is verleend:

Aan den majoor A. Z. P. Storm de Grave, van de 4de afdeeling infanterie, uit zijne betrekking van adjudant van den luitenant generaal von Goedecke;

Aan den kapitein H. F. Busch, van de 4de afdeeling infanterie, uit zijne betrekking van adjudant van den luitenant-generaal Howen;

Aan den kapitein J. J. Diemont, van de 5de afdeeling infanterie, uit zijne betrekking van adjudant van den generaal majoor Evertz;

Aan den kapitein J. C. A de Roo van Alderwereld, van het algemeen depôt der landmagt n°. 33, uit zijne betrekking van adjudant van den luitenant-generaal Vermasen;

Aan den kapitein J. H. J. Pissuisse van de 1ste afdeeling infanterie, uit zijne betrekking, van adjudant van den generaal-majoor van Boecop;

Aan den kapitein H. A. Wijnen van de 2de afdeeling infanterie uit zijne betrekking van adjudant van den luitenant-generaal de Favauge;

Aan den kapitein J. G. Tindal van de 1ste afdeeling infanterie, als adjudant van den generaal-majoor de Hardt;

Aan den kapitein M. Biernaus, van de 5de afdeeling infanterie, als adjudant van den luitenant generaal George;

Aan den 1sten luitenant K. Battaerd van de 8ste afdeeling infanterie, als adjudant van wijlen den luitenant-generaal baron van Sytzama;

Aan den 1sten luitenant C. van Emde van den 9de afdeeling infanterie, als adjudant van den generaal der infanterie baron Chassé;

Aan den 1sten luitenant J. W. Kröller van de 10de afdeeling infanterie, als adjudant van den generaal-majoor Guicherit; en

Aan den 1sten luitenant J. C. F. de Vries van de 7de afdeeling infanterie, uit zijne betrekking van ordonnance-officier bij den staf der 3de divisie infanterie.

— De jaarlijksche inspectie voor de corpsen infanterie en kavallerie zal dit jaar een' aanvang nemen met den eersten Julij, en met den laatsten dier maand moeten zijn afgeloopen. De drie divisiën infanterie zullen door hunne divisie-commandanten, terwijl het wapen der kavallerie door deszelfs opperbevelhebber, den luitenant-generaal Jhr. W. F. Boreel, zal worden geïnspecteerd.

— Uit Curaçao van den 14 Maart, leest men in de *Utrechtsche Courant* de volgende berigten van de vaste Kust van Zuid-America:

Het congres in Venezuela heeft deszelfs zitting geopend den 8 Februarij. [illegible] het sluiten van het vorige congres een ontwerp van wet in den Senaat doorgegaan, waarbij [illegible] wordt, de uitgebannenen, die betrokken waren in de onlusten van 1835, te amnestiëren, mits zich onderwerpende aan eenige vernederende bepalingen. Dit ontwerp was niet doorgegaan in de Kamer der Vertegenwoordigers, daar de sluiting onmiddellijk daarop volgde.

De eerste werkzaamheid der Kamer van de volksvertegenwoordigers is thans geweest om bovengemeld wetsontwerp te verwerpen; niet, omdat men geen voornemen heeft, om eene amnestie te verleenen; want het gezag van het bestuur is thans te vast gevestigd, en de behoefte aan rust en vrede wordt thans te algemeen gevoeld, dan dat men vreezen zou, dat de toelating van eenige menschen, die zich in vorige jaren woelziek getoond hebben, deze rust en vrede zoude storen; doch de Kamer wilde de gunst van amnestie te verleenen, niet afhankelijk maken van de willekeur der uitvoerende magt, en heeft het voornemen, om dezelve op ruimere gronden toe te staan.

De boodschap van den president van Venezuela aan de senateurs en representanten, op den 8 Februarij, bij het openen van het congres, komt hier op neder: — De vriendschapsbetrekkingen tusschen Venezuëla en andere mogendheden hebben geene stoornis ondergaan. De binnenlandsche rust is bewaard gebleven; geene vrees hoegenaamd voor het verstoren derzelve heeft er bestaan, en de Venezuëlanen, gebruik makende van dien gelukkigen vrede, leggen zich toe op den arbeid en het verkrijgen van nuttige kennis.

In de uitvoering der administratie heeft men de behoefte aan nieuwe wetten gevoeld, welke aan het congres zullen voorgelegd worden.

In het antwoord der beide Kamers wordt het bestuur geprezen: aan deszelfs wijsheid en regtvaardigheid wordt gedeeltelijk het behoud der publieke rust toegeschreven.

## MENGELWERK.

### ANDREAS VESALIUS.

(*Naar het Fransch.*)

### IV.

[V]olgens de gebruiken van de vreesselijkste aller vierscharen, liet men den [gev]angene verscheiden dagen in den kerker smachten, eer men hem voor zijne [reg]ters bragt. Dat geschiedde dus, zeide men, om hem den tijd te geven [zijn] geweten te onderzoeken. Vervolgens geleidde men hem tot drie maal toe [voo]r de Inquisiteuren, opdat hij zijne voorgewende misdaad vrijwillig en [zon]der dwang zoude kunnen belijden. Bij die drie zittingen, welke men [verm]anings-verhooren noemde, antwoordde VESALIUS, dat hij in niets [teg]en het geloof had gehandeld, maar dat om zijne schitterende ontdek[kin]gen de nijd zijner mededingers zijn verderf had gezworen: dat zijne be[no]eming van lijfarts des Konings alleen reeds genoeg was om hem vele be[nij]ders op den hals te halen: dat hij de onwetendheid en het onverstand had [...]grand, door de vooroordeelen te verachten, die 's menschen stoffelijke [overb]lijfselen als geheiligd beschouwen: dat eindelijk de nijd, het bijgeloof [en] de dweepzucht zulke geduchte vijanden zijn, dat hij zijne vervolging aan [gee]ne andere oorzaken behoefde toe te schrijven.

Hij werd weder naar zijnen kerker gevoerd, en na verloop van eenige we[k]en, verscheen hij nogmaals voor het tribunaal, om de vervalschte getui[gen]is te hooren voorlezen, die men tegen hem, men weet hoe, had ver[kr]egen. Bij dit verhoor, dat men het *onderzoek der bezwaren* noemde, [w]erd hem gevraagd:

«Tracht gij niet naar de ontdekking van het levensbeginsel?»

«Ja,» antwoordde de geneesheer, «dat is het hoofddoel mijne studiën.»

«Dus gelooft gij niet, dat het ligchaam door de ziel het leven geniet?»

«Dat betwijfel ik geenszins: maar ik weet niet, hoe en, door welke middelen het onstoffelijke op het stoffelijke kan werken.»

«Deze woorden zijn opmerkelijk,» zeide de fiscaal; «zij bevestigen de tegen den gedaagde ingebragte beschuldiging ten volste. Hij betwijfelt de onstoffelijkheid der ziel, want hij houdt het er voor, dat de stof op stof alleen kan werken.»

«Dat heb ik niet gezegd,» riep VESALIUS: «maar nog eens: ik begrijp niet, hoe de ziel op het ligchaam werkt, en evenmin, hoe de stof op de ziel invloed kan hebben.»

«Al weder eene kettersche onderstelling,» zeide de fiscaal. «Te durven beweren, dat het ligchaam eenigen invloed uitoefent op de ziel, is dat niet de ziel aan de stof onderwerpen. In één woord, is dat niet de vrijheid der ziel ontkennen?... Is dat geene vervloekte ketterij?»

«Ik versta niets van alle uwe haarkloverijen en woordverdraaijingen,» hernam de arts; «ik verpleeg het ligchaam, en laat de beantwoording van alle die strikvragen aan hen, die de ziel verzorgen.»

«Wat dunkt u van de leer der Arabieren?»

«RHASEZ en ABULCAZI zijn zeer verdienstelijke schrijvers.»

«Gij hoort het,» zeide de fiscaal, «hij prijst de schriften van MAHOMED'S aanhangers.»

«Neen, die der Arabische artsen: aan de Arabieren zijn wij de kennis van HIPPOCRATES werken verschuldigd.»

«Wat raakt het ons!» riep de fiscaal, «het zijn volgelingen van MAHOMED; het kan niet anders of hunne werken moeten goddeloos zijn.»

Daarop ging men over tot de ontweidingen, die aan VESALIUS verweten werden. Met de welsprekendheid, die in eene innige overtuiging hare kracht en haren luister put, betoogde de geneesheer, dat het eene onmogelijkheid werd, de kwalen te bestrijden en te overwinnen, die het menschelijke ligchaam teisteren, zoo lang men de inwendige zamenstelling van hetzelve niet tot hare verborgenste bijzonderheden kende; dat het uitzinnig, ja misdadig was de levenden aan de dooden op te offeren, maar niet de dooden tot heil der levenden aan te wenden.

Maar toen men den ongelukkige de getuigenis voorlas, die hem ten laste legde, één levend mensch te hebben geopend, toen zag hij in, dat zijn verderf gezworen en onvermijdelijk was, dat hem niets overig bleef dan Gode zijne ziel te bevelen..... Echter bestreed en wederlegde en vernietigde hij die aantijging met de heilige verontwaardiging der onschuld. De fiscaal zeide hem, dat men den Galiciaanschen *hidalgo* onder het staal had zien lillen.

«Dat is ongerijmd!» riep VESALIUS: «om tot het hart te geraken, moet men eerst de borstpezen openleggen en de ribben doorzagen, en welke slaap, welke bezwijming is tegen zulk eene marteling bestand... had hij geleefd, zoo zou de lijder honderd kreten hebben geslaakt, eer mijn mes het hart had bereikt. Die getuigenis, gij zult het inzien, is valsch, is ongerijmd....»

Vergeefs. De geneesheer gevoelde, terwijl hij sprak, dat zijne woorden de regters niet zouden overtuigen, omdat de nijd en de dweepzucht zich niet laten overreden, zelfs niet door de tastbare klaarblijkelijkheid. Ieder oogenblik verwachtte hij, dat de Inquisiteuren hem den mond zouden sluiten met een antwoord, waardoor men een betoog, even duidelijk, even onwedersprekelijk, als het zijne, had omgeworpen. — *Credo quia absurdum.*

Toen hij in den kerker was teruggekeerd, gaf zich VESALIUS aan de zwartgalligste denkbeelden over. Hij vroeg bij zich zelven, of 's Konings welwillendheid hem redden konde, en met reden betwijfelde hij zulks, want het was hem niet onbekend, dat de aartsbisschop van *Toledo*, BARTHOLOMEUS CARAUZA, sedert een' geruimen tijd door de Inquisitie gevangen werd gehouden; dat de Koning en de Paus zelfs vergeefs hadden getracht hem aan die verschrikkelijke regtbank te onttrekken.... Na dusdanige denkbeelden, schoot dan de vertwijfeling op hem neder, en gaf hem menigmaal het voornemen in, zijn hoofd tegen de muren te verbrijzelen: maar dikwijls ook, knielde hij neder en zond eene vurige bede ten hemel.

In het geluk kan men de Godheid vergeten; wanneer het onheil ons omringt, wendt men, door een onverklaarbaar instinct gedreven, zich het eerst tot haar: en ons gemoed wordt ruimer bij de gedachte, dat de Almagtige onze klagten heeft gehoord.

De rampzalige arts had zich allengs aan het denkbeeld zijner veroordeeling gewend... Dagelijks ondervroeg hij den cipier, die hem zijn voedsel bragt, omtrent de gebruiken der Inquisitie, en de wijze, waarop de ter dood gedoemden werden teregtgesteld. Hij vernam van den sleuteldrager, dat hunne kleeding, *mantela*, *zamarra*, *saceo benito* of gemeenlijk *sambenito* geheeten, uit een eenvoudig geelkleurig gewaad bestaat voor hen, die, om eenen ligten misstap (*de levi*) zijn gevonnisd: dat op het gewaad

Eene der eerste verrigtingen van het congres zal bestaan in het kiezen van twee geestelijken, die den openstaanden aartsbisschoppelijken zetel in Caracas en den bisschoppelijken zetel van Guijana moeten beklimmen. De candidaten, welke de aandacht der gedeputeerden tot zich getrokken hebben, zijn: Pean, Fortique en Romero, bekend wegens hunne gematigde gevoelens en denkwijze overeenkomstig het licht der eeuw. Volgens een later en mondeling berigt, zou Pean tot aartsbisschop gekozen zijn, en moest dezelve door de uitvoerende magt aan den paus worden voorgesteld. Zoo Z. H. magte dralen met deszelfs goedkeuring, dan blijft die aartsbisschoppelijke zetel nog langer onbezet, en het volk ontwent zich meer en meer aan het geestelijk gezag.

— De heer Rohiquet, een Fransch civiel ingenieur, die zich gedurende vijf jaren op het eiland Corsica heeft opgehouden, deelde onlangs aan de Fransche akademie van wetenschappen de navolgende bijzonderheden omtrent hetzelve mede: Van 1832 tot 1836 werden er, op eene bevolking van 200,000 zielen, 338 moorden en 448 zware verwondingen gepleegd; 7/10 der moorden, 4/10 der verwondingen geschiedden door middel van vuurwapenen. In de maanden December, Januarij en Februarij, waren deze aanslagen op het leven het menigvuldigste, hetgeen waarschijnlijk aan het gemis van werk in die maanden moet worden toegeschreven.

— Terwijl men in Engeland de matigheids-genootschappen ziet vermeerderen, heeft aldaar toch nog voortdurend een sterk misbruik van geestrijke dranken plaats. In eene der jongste zittingen van het Lagerhuis, heeft de heer Stanley de aandacht gevestigd op den toestand der arbeidersklasse, en op de ontzettende vermeerdering van het verbruik van sterke dranken, in weêrwil van de zoo hooge regten op dezelve. In korten tijd is dit verbruik van 9 tot 29 millioen gallons gestegen; de gallon nagenoeg vier en eene halve Ned. kannen bedragende, beloopt zulks ongeveer vijf kan per inwoner.

'S GRAVENHAGE 21 Mei. In de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is het onderzoek over de nadere redactie van het 1ste Hoofdstuk van het Wetb. van Strafregt bereids geëindigd. Morgen zullen zich de afdeelingen met de tweede memorie van antwoord der Regering betrekkelijk de 7 aangeboden ontwerpen van wet tot herziening der Grondwet bezig houden.

— In hare vergadering van heden, heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal naar de afdeelingen ter onderzoek verwezen de bij haar ingekomen ontwerpen van wet, betrekkelijk de vrijdommen van lasten wegens landverheeringen; dat tot weder invoering eener belasting op de runderen, paarden en schapen, ten behoeve van het fonds van den landbouw; benevens die der begrooting van den jare 1840.

— Men verneemt, dat de heer J. H. Lubeck, directeur der koninklijke muzijkschool in deze residentie, benoemd is tot honorair lid van het museum van Salzburg, een genootschap tot bevordering der kennis van de toonkunst, letterkunde, enz.

— Gisteren heeft voor den Hoogen Raad, Kamer van burgerlijke zaken, wederom gediend de zaak van het bestuur der registratie, eischer in cassatie, tegen de heeren Vouts en C°, ter zake der quitantiën aan toonder, uitgegeven door de assosiatiecassa te Amsterdam. Mr. J. C. Faber van Riemsdijk heeft voor het bestuur gerepliceerd en de gegrondheid der vordering nader betoogd. Aanstaanden woensdag zal mr. W. C. B. Wintgens in deze zaak dupliceren.

— Naar aanleiding eener interpretatie van Z. Exc. den Minister van Staat, belast *ad interim* met het Bestuur der Financiën, moeten ook de adjudanten bij de corpsen infanterie, met uitzondering van die, welke bij een reserve bataillon geplaatst zijn, volgens het reglement van dienst een paard houden.

— Aan Z. Exc. den minister van Staat, *ad interim* belast met het bestuur der Financiën, gebleken zijnde, dat er verschil van gevoelen bestond, of de gunstige bepaling van § 4 van art. 45 der wet op het personeel van den 29 Maart 1833 ook dan nog kan ingeroepen worden, wanneer de als afgeschaft opgegeven paarden voor narresleden gebruikt worden, aangezien men, namelijk, hier het gebruik der paarden voor narresleden als onbelast wil hebben beschouwd, wanneer dit geschiedt door landbouwers, doch elders die paarden als belastbaar wil aanmerken: zoo heeft de welgemelde minister, bij resolutie van den 18 dezer maand, N°. 122, dienaangaande te kennen gegeven, dat het Z. H. Ed. Gest., in den geest der wet en naar billijkheid, is toegeschenen, dat wel als belastbaar moeten worden aangemerkt de paarden door de landlieden gebezigd wordende voor eigenlijk gezegde narresleden, doch dat in zoo verre als onbelastbaar kunnen beschouwd worden de paarden der landlieden, in den winter gebruikt wordende voor eenvoudige houten bakken, en welke gelijk te stellen zijn met de rijtuigen zonder veeren of riemen.

## BELGIË.

BRUSSEL 27 Mei. De advocaat Spinael heeft eene memorie ten behoeve van den generaal van der Smissen uitgegeven, waarin, onder anderen, beweerd wordt, dat de zamenzwering, waarin deze generaal eene hoofdrol gespeeld heeft, voornamelijk op aanzetting van lord Ponsonby, toenmaligen Britschen gezant alhier, heeft plaats gehad, ten einde het Congres te bewegen Leopold tot Koning der Belgen te benoemen.

## FRANKRIJK.

PARIJS 20 Mei. In den *Moniteur* leest men, dat de Koning, de Koningin, en de Prinses Adelaide, vergezeld van den generaal Heymes, den marquis de Strada, en twee ordonnans officieren, dezen middag het paleis der Tuilerien hebben verlaten om eene wandeling in het park van Neuilly te doen. Dit berigt heeft de blijkbare strekking om ten stelligste de geruchten te weêrspreken, die in de laatste dagen omtrent de gezondheid des Konings in omloop zijn geweest.

— Men spreekt weder meer dan ooit van het aftreden des maarschalks Valée, die zich als gouverneur van Algiers meer en meer in eene van het Ministerie onafhankelijke stelling blijft handhaven. De maarschalk Clausel zou alsdan zijn opvolger worden. Deze keuze schijnt aan de voorstanders van het voortdurend in bezit houden van Algiers niet onaangenaam te zullen zijn, daar men dezen krijgsman steeds als eenen ijverigen verdediger der Fransche heerschappij in Africa beschouwd heeft. Intusschen wekt het uitblijven van officiële berigten, omtrent de bewegingen van ons leger aldaar, veel bezorgdheid op, en geeft dit tot allerlei ongunstige geruchten aanleiding. De *Constitutionel* verklaart, dat dezelve van allen grond ontbloot zijn, daar het gouvernement geenerlei dépêche heeft ontvangen, die de minste ongerustheid zou kunnen wettigen, daar bij voegende, dat het zelfs zeer mogelijk is omtrent den toestand des legers niets te zullen vernemen, dan na den geheelen afloop der expeditie, uit hoofde de troepen zich alsnu op het Atlas-gebergte bevinden en de gemeenschap zoo moeijelijk is, dat de maarschalk Valée welligt zelf het bulletin van den veldtogt zal overbrengen.

— Aan het Ministerie van Marine houdt men zich drok bezig met de toebereidselen tot den togt naar St. Helena. Men verzekert, dat de korvet *La Favorite* aan het fregat *La Belle Poule* zal worden toegevoegd. De korvet zal tot eene verlichte kapel (*chapelle ardente*) ingerigt, en met het stoffelijk overschot van Napoleon bevracht worden. Een geestelijke, aan de kerk van *St. Louis* verbonden, heeft van de Koningin toezegging bekomen het gebeente herwaarts te zullen vergezellen. Onder de personen, die den togt zullen mede doen, noemt men ook Marchand, den getrouwen kamerdienaar des Keizers.

— Het besluit der regering, omtrent het gebeente van Napoleon wekt bij voortduring denkbeelden en verwachtingen op, welke op eene treurige wijze van den toestand der partijen getuigen. Zoo leest men in den *Capitole*, een dagblad, dat geheel onder den invloed der Bonapartistische partij staat, een artikel, waarin, onder anderen, de volgende zinsneden voorkomen:

De nationale erkentelijkheid jegens Napoleon is thans meer dan een gevoel; zij is een hartstogt vol geestdrift geworden, die al wat er groots en edels in het menschelijk gemoed schuilt, te gelijk in beweging brengt; wij zijn als ware het een ander volk, andere menschen geworden; het is als of de man, die aan onze nationale veêrkracht eene zoo magtige aansporing en eene zoo edelmoedige rigting had gegeven, te midden van ons allen levend is teruggekomen, en dat alle onze edele gewaarwordingen door den gloed van zijn genie weder zijn opgewekt. Men zou zeggen, dat de eerbewijzen, die wij een' groot man zullen brengen, tot grondslag van eene grootheid moeten dienen, welke ons door de toekomst is weggelegd. Aller verbeelding is getroffen, en allen erkennen, dat iets geheimzinnigs ons wacht, hetwelk de een even zeer vreest als de andere hoopt. Wat zal er gebeuren? Het past ons niet voorspellingen te doen, maar wel kunnen wij te voren aankondigen, dat Frankrijk, wanneer het de schim van Napoleon in zijn midden zal hebben, tegenover Europa eene houding zal aannemen, waarover zijn Keizer zich niet behoeft te schamen, en dat in tegenwoordigheid dier schim degenen, die thans de aan Frankrijk voegende rol miskennen, gedwongen zullen worden in de raadslagen der Koningen stoutmoedig te spreken, of wel aan anderen de zorg over te laten, ons te doen eerbiedigen. Maar in afwachting van de aankomst van het stoffelijk overblijfsel, hetwelk de nood voor ons eene nieuwe arke des verbonds zal worden en te gelijk een onderpand van nieuwe overwinningen, moeten wij er thans op bedacht zijn, hem eene begraafplaats voor te bereiden, waardig hem te wreken van de langdurige beleedigingen van den moordenden, en ongastvrijen grond, die hem thans nog terug houdt. Napoleon ruste alleen in zijne laatste woning, en hoe groot het voor hem bestemde gedenkteeken ook zijn moge, zijne majesteit zal genoeg aan zijn om hetzelve te vervullen. De nationale erkentelijkheid zal overigens aan het gedenkteeken, gekozen ter ontvangst dier heilige reliquien, wel eene andere grootheid en eene andere majesteit weten te geven, dan die, welke het gouvernement, met het onbeduidend crediet van zijn wets-ontwerp, meent daar te stellen. Waarom ziet het gouvernement niet, dat, na er op bedacht te zijn geweest het gebeente des grooten Keizers aan het vaderland terug te geven, wij ons Frankrijk zouden willen uitbreiden om het des te waardiger te ontvangen? Maar het oogenblik zal welligt komen, dat Frankrijk, bij het aanschouwen van die groote schim, door onze verminking verneêrd, zich niet vergenoegen zal met: *naar den Rijn!* te roepen, maar daar heen, onder de hoede van zijn' ouden Keizer, zal oprukken.

## ENGELAND.

*Part. Corresp.* LONDEN 19 Mei. De heer Dedel, Nederlandsche gezant alhier, heeft in naam van zijnen Koning, aan professor Elmes, eenen gouden gedenkpenning uitgereikt, ten blijke van Hoogstdeszelfs erkentelijkheid voor het geschenk van eenige exemplaren van zijn werk, getiteld: *Survey of the port of London.*

— Gisteren avond is de bill van lord Stanley, waarvan de eerste en tweede lezing reeds vroeger, tegen den zin der ministers, en in weêrwil van de oppositie van de partij van O'Connell, doorgegaan zijn, weder voorgekomen, om in committé overwogen te worden. Het oogmerk van deze bill, welke eenige nieuwe bepalingen omtrent het registreeren der stemgeregtigden in Ierland inhoudt, is, om vele ingeslopen misbruiken, ongegronde aanmatigingen, bedrog en valsche eeden bij die registratie voor te komen, waartoe hoofdzakelijk voorgeslagen wordt eene jaarlijksche herziening der lijsten. Talooze verzoekschriften voor en tegen deze bill, waarover zoo wel in Engeland als in Ierland, veel beweging gemaakt wordt, zijn er in de laatste dagen in het Parlement ingekomen, onder anderen, twee van Liverpool, een tegen de bill met 16.000 onderteekeningen, en een voor dezelve met meer dan 23.000. Het voorstel om dezelve in committé te overwegen, werd door de heeren Sommerville, Grattam, lord Clements, Lynch en lord John Russell bestreden, doch door de heeren Lefroy, Bateson, Fitton en lord Stanley zelven in meer of min lange redevoeringen ondersteund, en ten laatste werden de verdere beraadslagingen tot heden avond uitgesteld. Sir William Sommerville stelde voor, de beraadslagingen dezer bill, zes maanden uit te stellen, dat wil zeggen, geheel ter zijde te leggen; hij beweerde, dat het getal dergenen, die stemmen in Ierland, met de toeneming der bevolking niet aangroeit, maar veeleer minder wordt, en dat men dus het stemregt niet mogelijk meet maken, of kostbaar door de verkrijging van hetzelve aan processen bloot te stellen. Lord John Russell beschouwde de voorgestelde bill als den grootsten aanval op de reform-bill, welke hij nog in het parlement had bijgewoond. De strekking der bill, zeide zijn lordschap, is om het kiesregt te besnoeijen, en alzoo langzamerhand de reform bill te ondermijnen; het is eene proef, welke men in Ierland wil nemen, om, wanneer dezelve gelukt, ook op Engeland toe te passen, en het geheele kiesregt in het vereenigd koningrijk, hetwe[lk]
reform-bill zoo ruim toegestaan is, in handen van weinigen, en d[…]
te brengen. Lord Stanley, daarentegen, sprak in het breede over [de]
zakelijkheid, om in Ierland zoodanige voorzieningen te maken, [...]
bill worden voorgedragen. Hij gaf eene menigte voorbeelden, me[t]
toenaam, dag en datum op, van allerlei bedriegerijen, daar mede he[t]
gepleegd, als van menschen, die gestemd hebben in naam van [...]
die reeds lang dood waren, of die hun stemregt grondden op h[…]
welke reeds jaren vervallen zijn.

— De kruideniers, banketbakkers enz. te Londen, hebben een ver[zoekschrift]
bij het parlement ingediend, waarin zij klagen over de jaarlijksche [vermin]dering van de hoeveelheid suiker uit de West-Indische koloniën i[…]
en de daaruit ontstane duurte van dit onmisbaar artikel, verzoek[ende dat]
de invoer van vreemde suiker en derzelver binnenlandsch gebruik [...]
digd en veroorloofd worden. Volgens hunne opgaaf, wordt er tha[ns …]
ton minder ingevoerd dan vóór tien jaren. De *Morning Chronic[le]*
op dit verzoekschrift de aanmerking, dat daar de vermindering [...]
Indische suiker het gevolg is van de afschaffing van de slavernij, he[t …]
van vreemde suiker voor binnenlandsch gebruik niet anders wezen [...]
dan eene aanmoediging van de slavernij in koloniën van andere[n …]
zoodanige staten, waar dezelve nog bestaat.

— In onderscheiden brieven uit Portugal, klagen de zich al[daar bevin]dende Engelschen, dat zij, sedert het bekend worden van het u[…]
alles behalve vriendelijk aangezien worden. De naam van Engelschman [is]
eenigen tijd in Portugal niet meer in zoo groote achting als te vo[ren, het]
gemeene volk ontziet zich niet hun, die het weêr zijne verwensi[ngen …]
thans den scheldnaam van roovers toe te voegen. Men beschuldigt E[ngeland,]
dat het plan heeft om zich van Macao meester te maken, het[…]
groot nut zoude zijn in den oorlog met China, en dat dit de [...]
waarom Lord Palmerston eene questie, welke reeds lang gehange[n …]
op eenmaal met zoo veel nadruk doorzet. De haast, welke [...]
gesche gouvernement nu maakt om aan deze vorderingen van En[geland te]
voldoen, en daarmede alle reden van twist uit den weg te ruimen, [doet]
onderstellen, dat hetzelve ook niet vrij is van dit vermoeden.

LONDEN 20 Mei. In de zitting van het Huis der Lords op gister[en heeft]
lord Melbourne verklaard, dat de dagbladen juist het tegenovergestel[de van]
den medegedeeld van hetgeen hij aan lord Westmeath had geantwo[ord op]
diens vraag, betreffende de tusschenkomst van het Engelsche Gouve[rnement]
met betrekking tot de vervolging der Israëliten te Damascus. Hij [had]
gezegd, niet te weten, of er reeds daaromtrent instructiën aan de co[nsuls te]
Damascus en Syrië waren gezonden; maar wel, dat men voorne[mens was]
zoodanige instructiën te zenden, en thans mogt hij verklaren, dat [zoo]danige instructiën aan gezegde consuls waren gezonden, om in de [...]
zaak tusschen beiden te komen.

De *Times* schrijft dezen misslag der dagbladen daaraan toe, dat [zijne lord]schap slechts weinige woorden omtrent meergemelde aangelegenhe[id]
en nimmer zeer duidelijk spreekt.

— In de zitting van het Huis der Gemeenten heeft lord Palmerston [ten ant]woord aan den heer Cresswel, verklaard, dat, blijkens dépêches van [den heer]
Mandeville, Britsch gezant te Buenos-Ayres, er tusschen dien heer [en den]
Franschen gouvernement onderhandelingen zijn aangeknoopt, ten ei[nde eene]
schikking te bewerkstelligen. Tusschen Montevideo en Buenos-Ayres [is]
oorlog uitgebarsten, waaraan de Fransche zeemagt deel nam. Ten [...]
daarvan behoefde hij zich niet verder uit te laten dan door mede te [deelen]
dat Fransche oorlogschepen de rivier opgezeild en met eene der batterij[en]
slaags geweest. In één woord, behalve de blokkade, hadden er versc[hei]den van vijandelijkheid plaats gehad.

Tot de orde van den dag overgegaan zijnde, werden de debatten [over]
fende de bill van lord Stanley hervat en gedurende eenen geruimen [tijd met]
hevigheid gevoerd. De heer O'Connell nam daaraan echter geen [...]
deel, hetgeen lord Stanley aanleiding gaf te zeggen, dat hij gehoo[pt had]
dat de heer O'Connell van deze gelegenheid zou hebben gebruik ge[maakt]
om tegen hem het woord te voeren.

De heer Hume stelde eindelijk voor de debatten tot morgen te ad[jou]ren, hetwelk echter, met 431 tegen 127 stemmen, werd verworpe[n …]
eene daaropvolgende motie, om de zitting te adjourneren, werd [met …]
tegen 91 stemmen, verworpen, doch, in weêrwil van het mislukk[en der]
beiden pogingen van de zijde der bestrijders van de bill, werd echter [be]sloten de beraadslagingen omtrent dezelve te adjourneeren.

— De *Times* van heden bevat twee aankondigingen, betreffende [de Portu]geesche schuld.

De eerste betreft de betaling der halfjarige renten der Portugeesche [lee]ning van 1823, vervallen den 1 Junij, op last van het Keizerlijk [gouver]nement van Brazilië, door de agenten van hetzelve, ten kantore van [...]
W. King, op den genoemden dag en vervolgens elken Maandag, W[oensdag]
en Zaturdag.

De andere aankondiging is van den navolgenden inhoud: Het Fi[nanciele]
agentschap van Hare allergetrouwste Majesteit te Londen berigt hie[rmede]
dat de betaling der jaarlijksche interest van de debentures, vervallen [den]
1 Julij aanstaanden voor de eerste halfjaren van 1838 en 1839 [op]
zelfde dagen en wijze, als bij vroegere gelegenheden, zal plaats [hebben.]
Zij maken desgelijks bekend, dat, krachtens een besluit van H. [...]
debentures van het genoemde eerste halfjaar van 1839, op de bo[ven ge]zegde tijdperken vervallen, beschouwd worden als hernieuwd te [...]
dat de uitgifte voor de gelijke certificaten in verwissing voor de c[oupons]
van het tegenwoordige half jaar, even als te voren, zal plaats hebbe[n …]
den 31 Julij aanstaanden; als wanneer zulks stellig zal ophoude[n …]
bedoelde besluit is van den navolgenden inhoud:

« Daar de laatste vergadering der Cortes, ten gevolge van hunne ontb[inding …]
van het voorstel in het door het gouvernement aan dezelve aangeboden [...]
over het jaar 1840–1841 vervat, geene kennis heeft kunnen nemen, [...]
gaande de effectieve betaling van de halve interest der Buitenlandsche [...]
welke op den 1 December van dit, en den 1 Januarij van het vo[lgende]
jaar zal beginnen, en het uitgeven van certificaten van uitgestelde [...]
voor de andere helft, tot dat de hulpbronnen des lands zijn ontwikk[eld …]
de verbetering der openbare financiën zullen veroorloven om de betali[ng]
volle op zich te nemen van deze en andere verpligtingen van den [...]
zoo heb ik het gepast geoordeeld, dat de reeds gesanctioneerde en [...]
nomen maatregel ten opzigte van het voorgaande half jaar in werki[ng]
worden gebragt, om de coupons van het tegenwoordige half jaar te c[onver]teren in debentures, in alle opzigten aan de reeds vroeger uitgegeven[e …]
De onmogelijkheid in aanmerking nemende, om op den 1 Junij en 1 [...]
aanstaanden, de debentures in te trekken, welke voor het eerste half jaar [...]
zijn uitgegeven, heb ik het gepast geoordeeld te besluiten, dat, in [...]
eenstemming met het vroeger verrigte, zij desgelijks als hernieuwd [...]
worden beschouwd, en bij voortduring dezelfde interest genieten, to[t …]
het wetgevend ligchaam daaromtrent anders zal hebben besloten. [De minis]ters en secretarissen van alle de departementen zullen het aldus voor [kennisgeving]
houden, en de ten uitvoerlegging daarvan bewerkstelligen.»

## DUITSCHLAND.

BERLIJN 18 Mei. De poging, om alhier een matigheids-genootsch[ap op]
te rigten, is genoegzaam vooreerst verijdeld door de onvoorzigtighei[d van]
een der eerste redenaars, een' Americaan, Gasting geheeten, die va[n …]
gebruik aan beschaving in de Pruisische hoofdstad sprak, en d[…]
gevoeligheid des publieks heeft opgewekt.

## RUSLAND.

WARSCHAUW 15 Mei. Volgens de officiële balance over den jare 1[839]
betrekkelijk de administratie van de Poolsche bank, blijkt: dat de ba[nk in]
1839 aan oude en nieuwe landschulden eene som van 15.941,284 fl. [...]
heeft afbetaald. In het kapitaal der bank is daardoor geene vermindering [...]
staan; deze instelling had eene som van 42 millioen aan papierengeld [in]
omloop gebragt, bestaande uit 124,470 fl. kaspapier en 41,875,530 fl. [in]
papier, welk papier men liever in betaling nam dan zilveren specie. [De]
bank bevond zich aan verzegelde deposito's eene waarde van 293,102,271 fl. 1[…]
en aan toevertrouwde gelden het beloop van 207,307 015 fl. 26 gr. De [han]del, inkoop, beleeningen en afrekeningen bedroegen, met het overschot [van]
het vorige jaar, 333,688 590 fl. 23 gr., en de omzettingen van con[tanten]
280 millioen; terwijl ten slotte de winst, na aftrek van alle de ko[sten,]
3,611,135 fl. 2 gr. heeft bedragen.

---

van hen, die zware beschuldigingen (*de vehementi*) ten hunnen laste hebben, de helft van eene aschgraauw kruisbeeld wordt geschilderd, terwijl de volslagen ketters (*de formali*) door een geheel kruis worden onderscheiden.

Zij, die voor de tweedemaal tot ketterij vervallen, dragen daarenboven nog eene groote, spits toeloopende muts, die men *coroza* noemt. Zij, die hunne misdaad beleden hebben eer hun vonnis werd uitgesproken, hebben slechts een crusifiks om den hals. Deze worden geworgd. Maar wanneer de bekentenis na veroordeeling werd gedaan, hebben zij omgekeerde vlammen op hun' *sanbenito* en hunne *coroza*. Zij, eindelijk, die verhard en onbekeerd sterven, herkent men aan de op hunne kleeding geschilderde vlammen in derzelver natuurlijke opwaartsche rigting en aan duivelsgedaanten.

Nog zeide hij den doctor, dat men het oord, waar gewoonlijk het *auto-da-fé* werd gehouden, *quemadero* noemde. «O! wist gij » vervolgde de cipier met geestdrift, «hoe fraai de *quemadero* van *Grenada* is: aan de vier hoeken der strafplaats ziet men de evangelisten; die beelden zijn hol, de zwaarste misdadigers worden in dezelve gesloten en dan steekt men den houtstapel, die rond dezelve is opgerigt, in brand...»

«Eene navolging der Druiden,» dacht VESALIUS, «die de menschen, welke zij offerden, in uit teen gevlochten beelden verbrandden.»

### V.

Inmiddels waren ELVIRA en haar echtgenoot niet werkeloos gebleven voor het behoud huns vaders.

Zij hadden zich voor PHILIPS II nedergeworpen, en de vorst beloofde het mogelijke te beproeven, om zijn' lijfarts te redden.

Eens, dat de aanzienlijkste staatsbeambten des morgens aan zijn hof vereenigd waren, naderde de Koning eene groep, waarbij zich de nuncius van den Paus, de kardinaal PACHECO en den aartsbisschop van *Sevilla* bevonden. De laatste was groot-inquisiteur.

PHILIPS II vroeg hem naar den afloop van VESALIUS's teregtstelling, en voegde er met nadruk bij, dat het hem aangenaam zoude zijn, indien zijn lijfarts, wiens dienst hij benoodigd was, spoedig in vrijheid werde gesteld.

«Sire,» antwoordde de groot inquisiteur, «de misdaden, waarvan VESALIUS is beschuldigd en overtuigd, zijn zoo zwaar, dat ons geweten niet die toegevendheid gedoogen kon, welke ons hart had gewenscht te mogen betoonen.»

«Ik hoop,» zeide daarop de Koning, «dat de regters niet uit het oog hebben verloren, dat hij aan ons lijf is verbonden, dat hij de lijfarts is geweest van onzen doorluchtigen vader, en dat hij KAREL V heeft behouden door hem het gebruik van eene toen kort te voren uit onze Indische Koningrijken aangebragte boomschors voor te schrijven.»

«Helaas!» hernam de aartsbisschop, «toen de Heere den Levieten gebood de aanbidders van het gouden kalf voor zijn aangezigt te doen verdwijnen, mogten zij noch hunne vrienden, noch hunne verwanten sparen. Ik herhaal het u, Sire, VESALIUS's euveldaden waren zoo vreeselijk, dat wij hem ten vure moesten verwijzen.»

«Wat zegt gij?» vroeg de Koning, zijne wenkbraauwen zamentrekkende.

«Ja,» vervolgde de priester, «ten vure moesten wij hem verwijzen, maar de Inquisitie, die niets liever wenscht dan goedertierend en Uwer Majesteit welgevallig te zijn, heeft hem de straf der vlammen kwijtgescholden.... en beslist, dat hij slechts geworgd zal worden.»

### VI.

«O *Brussel!* o mijne vaderstad!.. ik zal u dan nimmer weder aanschouwen! nimmer weder aan de boorden van uwe dartele *Senne* wandelen!....
En hadden zij mij nog slechts den tijd gelaten mijne werken te voltooijen,... mogt ik maar mijne schriften herzien, zoo kon men ze na mijn' dood in het licht geven!.. Doch zij blijven onvoltooid... O, mijn God! waarom hebben zij mij toch veroordeeld! Het goede was immers mijn eenige doel! Gij wist het immers, o Heere!... Ik werkte tot heil uwer menschheid!... Die ondankbaren!.. Maar zij mogen mij doen verdwijnen, wat ik verrigtte zullen zij niet kunnen vernietigen! Zij zullen toch niet beletten, dat ik alle mijne voorgangers, zelfs na mijn' dood, blijf overtreffen.... Ik laat mijne kinderen een' vermaarden naam, een eerlijk verkregen erfdeel, en de brandstapel, die mij wacht, zal wel mijn ligchaam, doch niet den naam eens regtschapen burgers kunnen verslinden....»

In deze en dergelijke denkbeelden verzonken, verbeidde ANDREAS VESALIUS het uur, dat zijn' laatste moest zijn; dat uur sloeg, de kerker ging open, en de arts werd — niet naar de strafplaats, maar voor den Aartsbisschop Groot-Inquisiteur gevoerd.

(*Het verrolg en slot hierna.*)

## STADSNIEUWS.

ONDERTROUWD. 21 Mei. H. R. Glasenkamp en B. H. Bennet.
GETROUWD. 21 Mei. H. Keuch Jr. en R. C. Brookhorst. — A. C. Visser en E. J. Gaaswijk. — J. F. Geerling, wednr., en C. Willems. — [illegible]ger en S. W. Kesting. — J. F. C. Schiltz en F. A. M. Halé — [illegible]rker de Ruijter Rocher van Renais en M. T. Liotard. — N. Kruijff [illegible] M. Boswinkel. — L. H. Weetjen en C. J. Schwiers.
BEVALLEN. 20 Mei. G. A. Borgholz, geb. Goederhan, D. — 21 Mei. [illegible] van Buuren, geb. Winkelmeijer, Z. — Te *Muiden*, 17 Mei, A. D. van der Spar, geb. Hasselaar, Z.
OVERLEDEN. 16 Mei. A. C. Bing, 59 j. — W. J. Wolff, 27 j. — [illegible] E. Brandt, geb. Fischer, 20 j. — M. C. A. Uhlenbroek, 7 m. — [illegible] de Vries, wed. B. de Bosch Jz., 90 j.

## Beursprijzen der Effecten.

| INSCHRIJVING DER EFFECTEN. | AMSTERDAM, 22 Mei. 4½ Ure. volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels. van | tot | gebleven. | volgens de Effecten-Societeit. laagste. | hoogste. | gebleven. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| [illegible] Werk. Schuld... à 2½ | 53 | ⅛ | ⅛ | 53⅛ | ⅛ | ⅛ |
| Dito . . . . . » 5 | 100¼ | ¼ | 7/16 | 100⅜ | ½ | ⅜ à 7/16 |
| Uitgest. dito . . » | » | » | » | » | » | » |
| Kansb. . . . . . » f | 24 | ⅛ | 5/16 | 24¼ | 5/16 | 5/16 |
| Amort. Syndic. » 4½ | 92 | ⅛ | ¼ | 92⅛ | ¼ | 3/16 |
| Dito . . . . . » 3½ | 76½ | ¾ | ⅞ | 76 9/16 | ⅝ | ⅝ |
| Hand. Maatsch. . » 4½ | 180¼ | ½ | ⅜ | 180⅛ | ⅜ | ⅜ à ½ |
| N. dito . . . . » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| N. dito 1837. » 4½ | » | » | » | 101¼ | » | » |
| Entrepôt-Dok . » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| O. I. Leening . » 4 | » | » | » | » | » | » |
| Dito . » . . . » 5 | 98½ | 99 | 98 13/16 | 98¾ | ⅞ | 13/16 |
| Aand. Kansb. . » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| Spoorw. Haarl. . » | » | » | » | » | » | » |
| Dito Rijn- . » 4½ | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Inschr. G. B. . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| Dito . . . . . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Ardoin's . . . . » 5 | 26¼ | ¾ | ⅝ | 26 5/16 | ½ | 5/16 à ⅜ |
| Dito onbep. . » 5 | » | » | » | 23 15/16 | » | » |
| Passive . . . . . » | » | » | » | 7⅜ | » | » |
| Deferred . . . . » | » | » | » | 13 | » | » |
| Fr. Uitgest. . . » | » | » | » | 7 13/16 | » | » |
| Eng. dito . . . » | » | » | » | » | » | » |
| [illegible]GAL. Oblig. te Lond. . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Cert. *L.* & *B.* . . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito *F.* & *C°.* » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Lond. » 5 | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] 1798, 1816. . » 5 | 105½ | 106 | 105⅞ | 105¾ | ⅞ | » |
| 1828, 1829. » 5 | 105½ | 106 | 105⅞ | 105⅞ | » | » |
| 1831, 1833. » 5 | 98¾ | 99¼ | 99 | 99 | » | » |
| Oblig. te Lond. . » 5 | 104¾ | 105¼ | 105 | 105 | » | » |
| Dito te Hamb. . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Inschr. Assign. . » 6 | 69½ | 70 | 96¾ | 69¾ | » | » |
| Cert. dito . . . » 6 | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Aand. à fl. 300. . » f | » | » | » | » | » | » |
| Dito à fl. 500. . » » | 146½ | 147½ | 147 | 147 | » | » |
| Dito R. 50. . » » | » | » | » | » | » | » |
| g. Lond. 1830. » 4 | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Aand. à fl. 100. » f | » | » | » | » | » | » |
| Dito à fl. 250. » » | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Metaliek . . . . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito . . . . . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| Dito . . . . . » 2½ | » | » | » | » | » | » |
| Dito te Lond. » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Weenb. *G.* & *C°.* » 5 | » | » | » | 103 | » | » |
| Dito . . . . . » 4 | » | » | » | » | » | » |
| Aand. fl. 500. . » f | » | » | » | » | » | » |
| Dito fl. 250. . » » | » | » | » | » | » | » |
| Bank-Actiën . . » 3 | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Obl. Lond. . . . » 4 | » | » | » | » | » | » |
| Dito dito . . » 5 | 77½ | 78 | 77¾ | 77¾ | » | » |
| [illegible] *H.* & *C°.* . . . . . » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Am. Bk. *H.* & *C°.* » 5 | » | » | » | » | » | » |
| Dito Rothsch. » 6 | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Loten . . . . . . » f | » | » | » | » | » | » |
| [illegible] Loten . . . . . . » » | » | » | » | » | » | » |

### BEURSBERIGT.

[illegible] Integralen was heden de handel vrij geanimeerd en werden daarin [illegible] verschillende koopers opgemerkt, waardoor derzelver prijs iets williger [illegible] bleef. In andere Hollandsche Effecten was de handel niet [illegible]; alle bleven evenwel goed op hunne vorige koersen.

[illegible] lagere merken van Parijs en Antwerpen gaven aanleiding tot zeer veel [illegible] in Ardoins, waarin zich ook alhier verschillende verkoopers vertoonden, hetgeen derzelver prijs van 26¼ tot 26 5/16 deed teruggaan. Russische [illegible] Oostenrijksche Fondsen bleven onveranderd; Zuid-Americaansche waren [illegible] aangeboden.

[illegible] Bank-Actiën 175. Columbia 2de Leening, à £ 100. 18 5/16, ¼. [illegible] Mexico 5 pCt. à £ 100. 32, ½. Uitgest. 9⅜, ½. Peru 11¾. [illegible] Griekenl. bl. onb. f 2½. Dito roode enk. f 2¾. Dito Ardoins [illegible].

[illegible] aan het Geld: Beleening 3. Prolongatie 3½. Wissel-Disconto [illegible].

[illegible] TEN 5 URE: Integralen 53⅛. Kansb. f 24 5/16, ⅜. Handel-Maatsch. 180⅛ à ½. Ardoins à £ 85. 26 5/16, ⅜.

Afloop der WOL-VEILING, op 21 Mei 1840.

| | | | |
|---|---|---|---|
| [illegible] 1 à 34. | 8 balen verkocht | 202 à 206 | Cents. |
| | 120 dito opgeh. | 200 » 205 | » |
| [illegible] 35 à 40. | » | 155 » — | » |
| [illegible] 41 à 43. | » | 165 » — | » |
| [illegible] 47 à 55. | » | 105 » 124 | » |
| [illegible] 56 à 58. / 97 à 104. | » | 95 » 105 | » |
| [illegible] 63 à 66. | » | 127 » — | » |
| [illegible] 67 à 93. | » | 145 » 152 | » |

### GRANENMARKT.

22 Mei.

[illegible] de nieuw aangekomen Poolsche *Tarwe* werd bij partij als voren [illegible] oude soorten niet dan bij gerijven: 130 ℔ o. witbonte Poolsche [illegible]; 128 ℔ puike n. bonte dito f 360, 354; 122 ℔ jarige roodbonte [illegible] f 325; 129 ℔ o. Rostokker f 360; 122, 125 ℔ n. Groninger [illegible], 275; 127 ℔ jarige Rostokker f 357.

*Rogge* met zeer weinig handel: 118 ℔ o. Pruissische f 180; 123 ℔ Overijsselsche f 185.

*Gerst* prijshoudend: 112 ℔ Holsteinsche f 174.

*Haver* in één doen: 84 ℔ o. zwarte Voer f 114; 88 ℔ o. dikke f 135.

*Koolzaad* in één doen. Elve £vl. 59. 9 Vat in Sept. £vl. 70½.

*Lijnzaad* in één doen met veel handel. 105 ℔ Riga f 270; 108 ℔ Dito [illegible]; 106 ℔ Memelsch f 210; 104, 105 ℔ Dito f 255; 105 ℔ Dito [illegible]; 107 ℔ Dito f 242½; 107 ℔ Archangelsch f 272½; 102, 103 ℔ [illegible] f 270; 101 ℔ Dito f 270.

*Raapolie* Ordinair f 41¼. Vliegend f 40½ à 40. P°. Junij, Julij en Aug. [illegible] 39½, 40; Sept. f 41, 40¾, 40½, Oct. f 41, 40¾, 40½; Nov. [illegible] f 41¼, 40½, 40¾.

*Lijnolie* Ordinair f 31. Vliegend f 30 à 29½.

*Hennepolie* Ordinair f 35½.

*Raapkoeken* pr. 1,040 st. f 63 à 68. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 8 à 9.

---

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM, 22 Mei.

| | Geld. | Papier. | | Geld. | Papier. |
|---|---|---|---|---|---|
| Londen 2/m | 11.85 | | Hamburg 2/m | 35 5/16 | |
| » kort | 11.92½ | | » kort | 35 3/16 | |

### FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, Dingsdag 19 Mei.

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Consols optijd. | 3 pCt. | 92½ à ⅝. | | Ardoins m. c. | 5 pCt. | 28¾ à 29. | |
| dito contant. | 3 » | 92½ à ⅝. | | dito 1839. | 5 » | 22. | |
| Brazilië. . . . | 5 » | 75½ à 76. | | Passive. . . . | » | 7¼. | |
| Columbia 2e L. | 6 » | 26¾ à ¾. | | Deferred. . . . | » | 13⅝. | |
| Mexico. . . . | 6 » | 31¾ à 32¼. | | Portugal. . . | 5 » | 35¼ à ½. | |
| dito 1837. . | 5 » | 33¾. | | dito | 3 » | 24¼ à ½. | |
| Deferred. . . . | » | 9⅝. | | Holland. . . | 2½ » | 54⅝ à ⅞. | |
| Denemarken. . | 3 » | 80 à 81. | | dito | 5 » | 101⅜ à ⅝. | |
| | | | | dito O. I. . | 5 » | 99¼ à ½. | |

De Engelsche Fondsen sedert Zaturdag 1 pCt. gerezen, waren heden iets lager ten gevolge van vele verkoopen, met het oogmerk, om te realiseren. Hetzelfde kan men zeggen van de Spaansche en Hollandsche, en eenigermate ook van de Portugesche, welke gisteren in de algemeene rijzing gedeeld hebben, ofschoon er vrees is, dat het voldoen van de Engelsche contracten de schatkist nog verder uit zal putten, en niets voor de renthouders overlaten. Columbianen en Mexicanen bleven mede iets minder willig.

Wisselk. Amst. 3/m 12.1 à ¼, k. 11.18½.

PARIJS, Woensdag 20 Mei.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Inschr. op ult. 5 | pCt. 115.95. | | Spanj. Ard. . 5 | pCt. 29⅝, ½, ⅜, ¼, ⅜. | |
| dito contant. 5 | » 115.65. | | Passive. . . . | » 7⅜. | |
| dito op ult. . 3 | » 84.95. | | Deferred . . . | » 14. | |
| dito contant. 3 | » 85.05. | | Napels, *Falc.* 5 | » 105.15. | |
| Bank-Actiën. | fr. 3395. | | Portugal. . . 3 | » 24. | |
| Bank bij Laffit. | » 1100. | | België. . . . 5 | » 103½. | |
| | | | dito 3 | » 76.20. | |
| | | | Haïti. . . . . | fr. 600. | |

De Fransche Fondsen vervolgden in den beginne hunne rijzende beweging, de 5 pCt. stegen tot 116.25, en 3 pCt. tot 85.15; eenige verkoopen tot realisatie deden evenwel de prijzen ten slotte weder tot de hoogte van gisteren teruggaan. Spaansche Fondsen waren flaauw; de Ardoins daalden door vele verkoopen ¾ pCt. Men houdt zich weinig bezig met het beleg van Morella, dewijl men algemeen gelooft, dat ook deze vesting weldra in de magt van Espartero zal zijn; de aandacht der speculanten is geheel op de uitgifte der nieuwe 5 pCt. gevestigd. In de andere vreemde Fondsen was weinig variatie; de Belgische 3 pCt. hebben zich weder iets in prijs verbeterd.

Na de beurs: 3 pCt. 84.97½.

Wisselk. Amst. 1/m 211; 3/m 209½.

ANTWERPEN, Donderdag 21 Mei.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| België. . . . 5 | pCt. 102¾. | | Ardoins. . . . 5 | pCt. 26½. | |
| dito 4 | » 96. | | Uitgestelde. . | » 8. | |
| dito 3 | » 74⅝. | | Brazilië. . . . 5 | » 77¾. | |
| Metaliek. . . . 5 | » 109¼. | | Pol. Lot. fl. 500. | f 148. | |
| Loten fl. 250. | f 430. | | dito » 300. | » 126. | |
| Nassau Loten . | » 21½. | | Pruiss. Loten . | » 129½. | |
| Darmst. Loten. | » 23⅝. | | | | |

Ten gevolge van het ¾ lager van Parijs, hetwelk alhier door den telegraaf van Brussel vroegtijdig bekend was, waren de Ardoins heden zeer flaauw; de prijs opende dadelijk op 26½, hield zich daarop gedurende de geheele beurs, en bleef ten 3 ure 26½ p. Premiën waren aangeboden, 1/m 26⅝ d. 1. Coupons 18¾ g., 19 p. Belgische Fondsen waren iets minder willig. De Aandeelen *Societé de Commerce* waren, zonder affaire, aangeboden à 89¾ pCt.

BRUSSEL, Donderdag 21 Mei.

De daling van Parijs heeft heden op den prijs der Ardoins eenen zeer ongunstigen invloed gehad; geopend op 26¾ p., ging dezelve terug tot 26⅜, herstelde zich, door eenige inkoopen van vroeger in blanco verkochte partijen, tot 26 7/16, ½, en bleef 26 7/16. De daling van Parijs schijnt een gevolg te zijn van de aanneming door de commissie der Cortes van het ontwerp van wet, betrekkelijk de uitgifte van 500 millioen realen in 5 pCt. Werkelijke Schuld, en uithoofde deze stukken alsdan op [illegible] waar men in Spaansche Fondsen handelt, zullen verkocht worden, zoo is men voor den ongunstigen invloed bevreesd, welken deze nieuwe en belangrijke uitgifte zal te weeg brengen.

BERLIJN, Maandag 18 Mei.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Pruiss. Leen. . 4 | pCt. 103¼. | | Pol. Lot. fl. 500. | pCt. 82¾. | |
| dito Loten. . . | » 73½. | | dito » 300. | » 70½. | |
| Metaliek. . . . 5 | » 110¼. | | Holland. . . . 2½ | » 51¼. | |
| Loten fl. 500. | » 149¼. | | Kansbilletten . / Restanten. . . | » 3¼. | |
| Bank-Actiën. . | » 1263. | | | | |
| Rusl. Hamb. . 5 | » 109¼. | | Napels, *Falc.* 5 | » 96¼. | |
| dito Londen. . 5 | » 113¼. | | | | |
| dito 1831 en 33 5 | » 103⅛. | | | | |

Tot nagenoeg onveranderde koersen, was er in Pruissische Fondsen eenige affaire, doch in vreemde ging zeer weinig om.

FRANKFORT A/M, Dingsdag 19 Mei.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek. . . . 5 | pCt. 107¾. | | Pol. Lot. fl. 500. | pCt. 82¾. | |
| dito 4 | » 101⅞. | | dito » 300. | » 70½. | |
| dito 3 | » 81⅞ | | Holland. . . . 2½ | » 52¾. | |
| Bank-Actiën. . | f 2212. | | Syndicaat. . . 4½ | » 90¾. | |
| Loten fl. 500. | » 145⅝. | | dito 3½ | » 75. | |
| dito » 250. | » 140¼. | | Spanj. Ard. . . 5 | » 9¾. | |
| | | | Portugal. . . . 3 | » 15¼. | |
| | | | Taunusbahn . | f 338¼. | |

De Hollandsche Fondsen niet hooger van Amsterdam komende, zoo als men gisteren verwachtte, waren heden iets minder in prijs, doch de markt was daarin vrij vast, doordien het geld vrij ruim is. In Ardoins was meerder kooplust, waardoor de prijs iets williger bleef. Oostenrijksche Fondsen waren, even als te Weenen, flaauwer; de Bank-Actiën daalden f 12. De Aandeelen Taunusbahn hebben zich, bij levendigen handel, op nieuw beduidend in prijs verbeterd.

HAMBURG, Dingsdag 19 Mei.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Metaliek. . . . 5 | pCt. 108⅜. | | Pol. Lot. fl. 500. | pCt. 164[illegible]. | |
| Bank-Actiën. . | » 1355. | | dito » 300. | » 142. | |
| Loten fl. 500. | » 146. | | Holland. . . . 2½ | » 52. | |
| Rusl. Hamb. . 5 | » 104¼. | | dito 5 | » 99. | |
| dito te Londen 5 | » 109¼. | | Denemarken. . 3 | » 76½. | |
| dito 1831 en 33 5 | » 98¼. | | | | |

Wisselk. Amst. 2/m 36, k. 35.80. Parijs 2/m 190. Petersburg 2/m 34½. Londen 2/m 13.4. Weenen 6/w 149. Berlijn 2/m 151¼.

ST. PETERSBURG, Vrijdag 8 Mei. Wisselk. Londen 3/m 38¼. Hamburg 3/m 34⅞. Parijs 3/m 407. Amst. 3/m 195.

RIGA, Zaturdag 9 Mei. Wisselk. Amst. 3/m 197. Londen 3/m 39½. Hamburg 3/m 35⅛.

# SCHEEPVAART EN HANDEL.

## Scheepstijdingen.

VLIE 18 Mei. Binnengekomen: P. N. Graun, Anna Margrieta, Ballum. H. J. Mulder, Wendelina, Dantzig. — 19 Mei. H. G. Smit, Jantina, Koningsbergen. G. H. Carst, Janke Hoytes, dito. R. J. Brons, Johanna Margaretha, dito. H. H. Mellema, de Jonge Tjalling, Stettin. — 20 Mei. H. W. Velt, Welvaart, Koningsbergen.

Gepraaid 2 Mei op 18° N. br. en 61° W. l.: Pallas, Kapt. . . . ., van Antwerpen naar St. Domingo.

— 15 Mei, 29 mijlen van Cordouan: Bombay, Kapt. Bernard, van Hâvre naar Batavia; aan boord was alles wel.

Van Grimstad wordt van den 4 Mei gemeld, dat het aldaar binnen geweest zijnde schip de Vrouw Kea, Kapt. D. H. Voss, van Callundborg naar Antwerpen, op de hoogte van Hirtsholm, door eene sterk bemande boot, hebbende eene mast en eene roode streep in het zeil, bij stil weder, was aangerand, dreigende het schip te zullen enteren, doch bad, na door den Kapt. met een pistoolschot en de aankomst van meer andere schepen te zijn afgeschrikt, des nachts ten 12 ure eindelijk het schip verlaten.

Het schip Aend van Es, Kapt. Bodeman, van Amsterdam naar Batavia, was tusschen den 14 en 17 Mei bij Deal.

Het schip Palembang, Kapt. Ort qq., van Amsterdam naar Batavia, was den 25 Maart op 11° Z. br. en 28° 15' W. L. in goeden staat zeilende; aan boord was alles wel.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 21 Mei N. N. W. harde wind. — W. H. Mulder, Wilhelmina Hendrika, Cockenzie. H. G. Pot, de Broeders, Start Hill. H. J. Boug, Constantia, Drammen.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

DELFZIJL 18 Mei. S. H. Siccama, Zeemanshoop, Osterriseer.

TERMUNTERZIJL 17 Mei. H. F. de Lange, Jacoba, Weener. J. H. Buning, Jantina Kranenburg, Noorwegen. — 18 Mei. J. R. Oostra, de Goede Hoop, dito. A. E. Venninga, de Jonge Gerrit, Ringstefiord. — 19 Mei. M. R. Eeckhoff, de Vr. Abbegina, Norderney. — 20 Mei. Y. R. Klatter, Lammechina, Halte.

HELVOET 21 Mei N. N. W. — R. Stammek, Giraffe (S), Londen. — Gisteren nog: S. G. Moolenaar, Emanuel, Batavia, l. v. Brouwershaven. L. N. Baas, Willemina, St. Ubes. G. Parker, Advance, Newcastle. H. C. Schroder, de Onderneming, dito. J. Steinberth, Margaretha Louisa, Windau. A. den Breems, Kleinkinderen, Liebau. J. P. Segebart, Minerva, Memel. C. F. Bouman, Hoffnung, Koningsbergen. C. C. Kub, Fortuna, Wolgast. A. Martoussen, Enigheden, Drammen. J. O. Stuit, Eendragt, . . . .

BRIELLE 21 Mei N. W. — Niets.

MAASSLUIS 21 Mei N. N. W. — Niets.

VLISSINGEN 20 Mei. Walker, Gebina, d'Oste n. Gent.

NANTES 16/17 Mei. Smit, Jantina Marg., Hamburg. Mulder, Jantina, Rotterdam.

ROUEN 18 Mei. Drent, de Herstelling, Bilbao.

ANTWERPEN 20 Mei. Hozen, Norske Klippe, Koningsbergen. Kreuziger, Helena Geertruida, Dantzig. Holst, Oscar, Windau. Svarren, Ingeborg Christina, Denemarken. Lange, Elisabeth, dito. — 21 Mei. Roskamp, St. Antonius, Koningsbergen. Pienske, Leopold I, Odessa.

Bij PLYMOUTH 16 Mei. Haesloop, Copernicus, Bremen n. Baltimore. Lund, Condor, Hamburg n. Rio-Janeiro.

Bij DARTMOUTH 17 Mei. Miller, Thorn, Boston n. Antst., l. v. Fayal.

Bij PORTLAND 16 Mei. Wolf, Johan, Batavia n. Stokholm.

COWES 18 Mei. Fertig, Elisa, Montevideo n. Amsterdam, is dadelijk vertrokken.

Bij DOVER 17 Mei. Salas, Argos, Matanzas. — 18 Mei. Behr, Zodiacus, St. Thomas n. Altona.

Bij DEAL 16/17 Mei. Lloyd, Gratitude, Rotterdam n. Cardiff. Simons, Globe, Matanzas n. Hamburg. — 18 Mei. Foelders, Amalia, St. Ubes naar Riga. Dreesman, Juliana, Gent n. Sables d'Olonne.

LONDEN 18 Mei. Bies, Visscherij, Workum.

HULL 18 Mei. Kraanstuiver, Neptunes, Amsterdam.

STOCKTON 18 Mei. Elliot, Sarah Ellen, Amsterdam.

SUNDERLAND 17 Mei. Bixford, Lamb, Amsterdam. Robinson, Samuel en Sarah, Rotterdam. Petty, Arthur, Antwerpen.

BREMERHAVEN 16 Mei. Coffin, Susan, Rio-Janeiro. Mendezona, Si, Havana. Kuekens, Tautonia, Cuba. Flanders, Ark, Charleston. Wolkammer, Hillechina, Amsterdam. Von Riegen, Unternehmung, dito. Lubbers, Arnoldine, d'Ost. Carstensen, Anna Dorothea, Antw. — 17 Mei. Wijdeman, Emelie en Helena, Port au Prince. Smit, Phoenix, Rio Janeiro. Thorgary, Neptunes, Matanzas. Andresen, Isabella, New-York. Peeters, Maria Margaretha, Amsterdam. Albers, Vr. Trijntje, Groningen. Tunteler, Vr. Christina, Leer.

HAMBURG 16 Mei. Toosbuij, Johan Julius, St. Thomas. Geelvink, Maria Louisa, Antwerpen. — 17 Mei. Stahre, Fortuna, New-York. Hutzman, Zephir, dito. Heins, Henriette Louise, Antwerpen. Oestman, die Elbe, dito. Jansen, Elisabeth, Amsterdam. Von Riegen, Unternehmung, dito. — 18 Mei. Petersen, Pilot, Rio-Janeiro. Michelsen, Therese, dito. Biggens, Grand Turk, Fernambuck. Thursley, Mathew Plomer, dito. Britt, Jamaica, Bahia. Nagel, Herold, Port-au-Prince. Ximenes, Joven Emeliane, Havana. Jongebloed, Diana, Nantes. Aden, Vr. Maria, Liverpool. Engelsman, Libra, dito. Heijen, Etta Sophia, Antwerpen. Brouwer, Elisabeth, Rotterdam. Reents, Margaretha, Amsterdam. Kröger, Hoffnung, dito. Groth, Catharina Sophia, dito. Modder, Vr. Stijna, dito. Kröger, Minerva, dito.

[illegible] borg, is dadelijk vertrokken. Baij, Anna Maria Elisabeth, Rotterdam.

DRAMMEN 28 April. Christensen, Haabets Anker, Amsterdam. — 29 April. Johnsen, Unity, dito. Kruge, Scandinavien, dito.

FLENSBURG 11 Mei. Bielfeld, Hoffnung, Antwerpen.

SWINEMUNDE 13 Mei. Schlutow, Charlotte Caroline, Rotterdam.

DANTZIG 8 Mei. Bakker, Zeepaard, Fisherow. Tammes, de Lemmer, Dundee.

PERNAU 9 Mei. Norrman, Gute Hoffnung, Amsterdam.

BOLDERAA 11 Mei. Lammers, Hercules, Antwerpen.

UITGEZEILD.

DELFZIJL 18 Mei. J. J. van Dijk, Concordia, Freeserborg (in Schotland) n. Stettin. H. J. Leeuw, Mejufvrouw Heiltje, Groningen n. Larvelt. — 19 Mei. G. J. Gnodde, de 3 Gebroeders, Bremen. H. E. Boswijk, de Vr. Hendrika, Noorwegen.

TERMUNTERZIJL 17 Mei. J. J. de Vries, die Hoffnung, Norderney. — 18 Mei. J. A. Bakker, Jantje, Halte. L. J. Mulder, Sophia, Norden. — 19 Mei. H. B. Stutvoet, Gesina Catharina, Noorwegen. — 20 Mei. J. J. Panjer, de Vr. Wijka, Halte.

BRIELLE 21 Mei. Gisteren nog: M. Coutard, Rotterdam (S), Hâvre. W. Norwood, Columbine (S), Londen.

VLISSINGEN 19 Mei. Buckman, Trojan, Newcastle. Bremer, Themis, Altona, beide v. Antwerpen.

PORT ADALAIDA 25 Nov. Monro, Anna Robertson, Java.

SMIRNA 25 April. (Zeilkl.): van Gelderen Jr., Boreas, Vlaardingen.

NANTES 16/17 Mei. De Groot, de Vriendschap, Bordeaux.

HAVRE 19 Mei. Sears, Tiberias, New-York. O'King, St Louis, dito. Richardson, Duchesse de Orleans, dito. Houssois, Caroline, dito.

GUERNSEY 14 Mei. Cunningham, Isabella, Amsterdam n. Havana.

EXMOUTH 15 Mei. Zellien, Industrie, Antwerpen n. Lissabon.

SUNDERLAND 16 Mei. Thompson, William en Hannah, Amsterdam. Hutchinson, Kent, dito.

BREMERHAVEN 16 Mei. De Jonge, Frau Elisabeth, Amsterdam. Kanker, Margaretha, Rotterdam.

CUXHAVEN 15 Mei. Jonker, Zeldenrust, Hamburg n. Eckernförde.

TRAVEMUNDE 17 Mei. Teensma, 4 Gebroeders, Oostzee.

WARNEMUNDE 15 Mei. Veenstra, Aukje, Holtonau.

DANTZIG 14 Mei. Greven, de Vrede, Duinkerken. Ulfers, Industrie, dito. Visser, Vr. Lollina, Rouen. Oppendijk, Maria Therese, Amsterdam.

MEMEL 10 Mei. Stuit, Jonge Barend, Harlingen.

Aan boord van het schip Maria en Jacoba, Kapt. D. J. Bart, den 19 Mei van Curaçao in Texel binnengekomen, bevonden zich, als passagiers, de Heer Jacob Bennebroek Gravenhorst, president van de Regtbank te Curaçao, met echtgenoot, zeven kinderen en twee vrouwelijke dienstboden.

### VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM, 22 Mei 1840.

SCHEPEN IN LADING.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Nr. Frankfort, | het schip Oreco, | | schipper O. Herberich. |
| » Dusseldorp, | » » | Vrouw Adelheit, | » G. Koene. |
| » Rijnschans en Leopoldshaven, | » » | Heinrich, | » M. Wippenfurth. |
| » Mannheim, | » » | Fortune, | » Joh. Itschert. |
| » Duisburg, | » » | Vlijt en Hoop, | » H. Kamps. |
| » Mainz, | » » | Niort, | » H. A. Brilmeijer. |
| » Wezel, | » » | Ypsilante, | » B. Brinkamp. |

KEULEN, 19 Mei. *Voorbijgevaren:* A. Fritz, van Amsterdam naar Mainz, met 3,551 ctr.

*In Lading:* naar Rotterdam J. Hölzken; naar Amst. H. Claasen Wm.

EMMERICK, 15/16 Mei. *Voorbijgevaren:* Verweijen, van Amsterdam naar Keulen, met 2,662 ctr.; H. van Rietschooten, van dito naar Keulen, met 4,676 ctr.; H. Meeuwsen, van Rotterdam naar Rijnschans, met 3,021 ctr.; P. F. Balck, van Amsterdam naar Keulen, met 3,791 ctr.; P. Sack, van Rotterdam naar Wezel, met 809 ctr.; G. Pranger, van

Rotterdam naar Duisburg, met 1,201 ctr.; P. Kroll, van Amsterdam naar Frankfort, met 3,638 ctr.; Muller, van Rotterdam naar Mainz, met 3,726 ctr.; Hütner, van dito naar Dusseldorp, met 2,020 ctr.; J. Straatman, van Dordrecht naar Mainz, met 1,856 ctr.; T. Ittschert, van Amsterdam naar Coblenz, met 3,284 ctr.; C. Hanneseh, van dito naar Dusseldorp, met 2,881 ctr.; H. Balck, van Amsterdam naar Keulen, met 4,203 ctr.; C. Haasters, van Rott. naar Dusseldorp, met 2,670 ctr.; Fipkenberg, van Rotterdam naar Keulen, met 2,239 ctr.; H. A. F. Kock, van Rotterdam naar Keulen, met 5,597 ctr.; J. Hartmann, van dito naar Frankfort, met 4,533 ctr.

CAUB, 17 Mei. *Voorbijgevaren:* F. Geijs, van Amsterdam naar Mainz, met 4,380 ctr.

Rijnhoogte te KEULEN, 19 Mei, 6 voet, 6 duim. CAUB, 18 Mei, 4 voet, 6 duim.

## Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

CARDIFF, J. N. van Duinen, *Elisabeth.* 1 lad. IJzer, J. en J. Bolten en Zn.
KIRCHOSTEN, J. G. Kotsch, *de Vrouw Johanna.* 18 l. Raapzaad, C. Suwerkrop en Zn.

HAMBURG.

RIO-JANEIRO, F. M. Petersen, *Pilot.* 6,710 balen Koffij, Schröder, Mahs en Co.
Michelsen, *Therese.* 1,023 b. Koffij, H. J. Merck en Co.; 530 b. do., J. P. Reé; 421 b. do., Pehmoller en Tollens; 464 b. do., Order.
BAHIA, J. Pritt, *Jamaica.* 228 k. Suiker, Santos en Monteiro; 150 k., 50 v., Order.
CONTINQUIBA, Plukker, *Hendrika.* 1,030 st. Huiden, 221 k., 60 v., 612 z. Suiker, J. Schuback en Zonen.
MAROIM, Higgins, *Grand Turk.* 318 k., 89 z., 6 v. Suiker, C. M. Schröder en Co.
FERNAMBUCK, J. J. Posenaher, *Camoes.* 168 k., 50 v. Suiker, Santos en Monteiro; 115 k., 33 v. do., 2 v. Koffij, Order.

BREMEN.

RIO-JANEIRO, N. H. Schmidt, *Phonix.* 2,660 b. Koffij, L. Miesegaes.
HAVANA, J. B. Mendezona, *Si.* 1,133 b. Koffij, W. Haas, Jr.
TRINIDAD DE CUBA, F. Kuikens, *Tentonia.* 524 k. Suiker, 21 v. Honig, 24 p. Rum, G. Melchers en Co.; 523 k. Suiker, 19 v. Honig, 14 p. Rum, F. Gravenhorst.
PORT AU PRINCE, H. Weydemann, *Emilie.* 1,345 b. Koffij, 127 ser. Tabak, 67 st. Huiden, 1 partij Verfhout, C. Melchers en Co.; 172 b. Koffij, 229 b. Katoen, 1 partij verfwaren, J. H. en G. von Lengerke; 196 b. Koffij, 226 b. Katoen, Order.

## HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

LONDEN, 19 Mei.

SUIKER. Voor West-Ind. toont zich meer kooplust, doch, bij den geringen voorraad ter markt, is de omzet onbeduidend geweest, zijnde de vorige week slechts 500, en heden 150 vaten afgedaan; de prijzen, ook zelfs der mindere soorten, zijn hooger. Mauritius meer gewild; in veiling zijn vorige week 7,897, en heden 6,216 zakk. geweest, die alle verkocht zijn; de prijzen zijn 6 dr. à 1/. hooger. Van de O. I. soorten blijft Bengaalsch gevraagd; 1,200 zakken in veiling zijn tot voluit vorige prijzen verkocht. Met vreemde Suiker is het slap; slechts kleine partijen Havana en Brazil zijn tot nagenoeg vorige prijzen afgedaan. De prijzen van geraffineerd zijn onveranderd, doch daarin is minder handel geweest. Melassen blijven gevraagd, en zijn vast in prijs.

KOFFIJ. De West-Ind. soorten, hoewel 2 à 3/. lager, vinden weinig kooplust, en hetgeen in veiling is geweest, is opgehouden. Ceylons heeft gelijke prijsvermindering ondervonden; 2,199 balen in veiling zijn van 89/. à 91/6 verkocht. In Mocha is weinig omgegaan; 2,483 balen Bahia, ll. Donderdag, en 1,664 balen Havana, en 160 dito St. Domingo, heden in veiling, zijn alle opgehouden. Uit de hand zijn afgedaan 500 balen Rio tot 45/., 300 balen ord. St. Domingo tot 43/6, en 309 dito mooi dito tot 44 à 45/. Eene lading van 2,800 balen St. Domingo is zeilende, en leverbaar in Hamburg, tot 44/. verkocht.

KATOEN vast in prijs, doch met weinig handel; uit de hand zijn 250 balen Suratte van 3⅝ à 4⅛, 400 balen Madras van 4¼ à 4⅝, en 50 balen Bengaalsch tot 4¼ dr. per ℔ afgedaan. 380 balen Suratte, ll. Vrijdag in veiling, zijn opgehouden van 4 à 4¼ dr.

THEE. Uit de hand is zeer weinig gedaan, en tot lagere prijzen. In de veiling was geen kooplust dan tot verminderde prijzen, waartoe de houders niet genegen scheuen, zoodat er zeer weinig is verkocht, niet meer dan ruim 1,500 kisten. De prijzen, vergeleken bij die, besteed in de veiling van April, leveren eene daling op van 1½ à 2 dr. op de Congo, 1 à 2 dr. op de Hysant, 3 à 4 dr. op de geringe, en 2 dr. op de betere qualiteiten Caper.

RIJST. De prijzen der Bengaalsche zijn 3 à 6 dr. lager, en de partijen in veiling zijn grootendeels opgehouden. Ter verzending was er eenige vraag, maar tot lagere prijzen. Van 7,460 balen Java, heden in veiling, is circa de helft opgehouden; de andere helft verkocht tot iets lagere prijzen.

SPECERIJEN. *Peper* wordt meer aangeboden, en is iets lager. *Gember* wordt zeer vast in prijs gehouden. *Cassia Lignea* is gevraagd, doch tot lagere prijzen, waartoe de houders, aangezien den geringen voorraad, niet besluiten; 200 kisten, van Manilla aangevoerd, en in veiling gebragt, zijn gedeeltelijk verkocht van 73 à 76/.

VERFWAREN. *Indigo* vindt slechts weinig vraag; in de prijzen is geene verandering. In *Cochenille* is tot de verhoogde prijzen goede handel geweest.

TABAK met weinig handel; 40 vaten Kentucky, mooije qualiteit, zijn tot 4 à 4¼ dr. ter verzending gedaan.

TALK, met iets meer handel dan vorige week, tot 48/9 à 49/. in loco gedaan. Op levering, in de drie laatste maanden, was meer vraag, en de prijs is tot 49/6 geklommen.

BOTER. De aanvoeren van vreemde voldoen niet aan de vraag, vooral naar beste, die hoog in prijs blijft, en 110 à 112/. opbrengt.

LIVERPOOL, 18 Mei.

KATOEN. Het verkochte bedraagt niet meer dan 8,500 balen, waarvan 1,100 op speculatie. De markt is tamelijk vast, doch zonder prijsverandering sedert Vrijdag ll. De aanvoeren sedert dien dag zijn zeer talrijk, en bedragen ongeveer 60,000 balen, nagenoeg alle Americaansche.

BEZIERS, 16 Mei.

VOORLOOP. De prijs der 3/6 in loco is gisteren op fr. 65 gekomen; tot denzelven zijn 60 stukken afgedaan, en werd er hooger gehouden. Op November en December is tot fr. 60 gedaan.

ANTWERPEN, 21 Mei.

KOFFIJ. 200 bal. Cheribon zijn tot niet bekend gewerden prijs verkocht.

SUIKER. 500 kisten blond Havana zijn heden in veiling van fr. 23¾ à fr. 34½ per 50 kilo's verkocht. 10,000 kilo's Lompen en Melis, en 8,000 kilo's Kandij zijn ter verzending gekocht.

RIJST. 300 balen Java zijn tot geheim gehouden prijs afgedaan.

POTASCH. 16 vaten eerste soort Americ. zijn tot *f* 17 verkocht.

TABAK. 13 vaten Kentucky zijn afgedaan; prijs geheim.

SNEEK, 19 Mei.

BOTER. Eerste qualiteit *f* 37½ à *f* 38½; minder soort *f* 34 à *f* 36.

DELFT, 21 Mei.

BOTER. Marktprijs *f* 38 à *f* 39.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

HAMBURG, 19 Mei.

Nadat het in de laatste dagen met *Tarwe* stil is geweest, kwam er heden weder kooplust, en zijn circa 200 last tot vorige prijzen gekocht. Voor 123 ℔ witte Poolsche is 148, 123, 124, en 126 ℔ Saal 139½, 126 ℔ dito 142, 127, 128 ℔ dito 148, 128, 129 ℔ Marksche 150, 127, 128 ℔ dito 148, 128, 129 ℔ Wahrener 152, 123 ℔ gele Silesische 139 Rx. bedongen. *Rogge* flaauwer: 119, 120 ℔ Mecklenburger gisteren tot 82 Rx. gedaan. *Garst* in loco eenige Rx. lager; 104 à 108 ℔ mooije Mecklenburger laatst tot 73 à 76½ Rx. verkocht. *Haver* ook flaauw en lager; van de oostkust van Denemarken is 80 ℔ tot 40 Rx. Bco. afgegeven. *Erwten* en *Boonen* goed te plaatsen. Eene lading *Raapzaad* van de Eider is vorige week tot 134 Rx. Bco. verkocht, thans is er weinig vraag, doch er is ook weinig ter veil. *Raapolie* op Mei 23 M.; op Oct. 23 M. 12 sch. *Klaverzaad* prijshoudend.

RIGA, 11 Mei.

116, 117 ℔ Russische *Rogge* op Mei is tot 70 Z. Rs. gedaan; Koersche wordt hooger gehouden, doch daarin is niets omgegaan. *Garst* zonder handel. *Haver* gevraagd; bij kleine partij is 79 ℔ tot 60 Z. Rs. gedaan. Voor Slag-*Lijnzaad* is te vergeefs 17 Bco. Rs. geboden. 1,500 tonnen *Hennepzaad* zijn ter verzending tot 12½ Bco. Rs. gekocht. *Hennepolie* wordt hoog gehouden; een bod van 110 Bco. Rs. is geweigerd geworden.

DORDRECHT, 21 Mei.

Beste witte Zeeuwsche en Overmaassche *Tarwe* is, door den kleinen aanvoer, voor de consumtie, tot goed vorige prijzen verkocht, van *f* 10¼ tot *f* 10.60, doch mindere soorten vonden geene vraag, en zijn van *f* 9½ tot *f* 10 moeijelijk te bedingen; geringe soorten naar rato; blaauwe van *f* 8 tot *f* 9, en zomer naar qualiteit van *f* 8¼ tot ruim *f* 9¼. *Rogge* als voren, zijnde de Zeeuwsche van *f* 7 tot *f* 7.10, en Overmaassche van *f* 6½ tot *f* 6¾, en klein Brabandsche van *f* 5¾ tot ruim *f* 6 afgegeven. *Garst* werd te vergeefs op vorige prijzen gehouden, zijnde deze tot 10 cs. lager afgegeven; de winter van *f* 6.20 tot *f* 6.40, en de zomer van *f* 5.80 tot *f* 6.20, beide naar qualiteit. Voer *Haver* hield prijs, en is van *f* 3½ tot *f* 3.80 verkocht; in dikke dito ging niets om. *Paardenboonen* behielden vraag, en zijn, naar blankte en droogte, van *f* 6 tot *f* 6½ te bedingen. Voor *Erwten* was minder vraag, en bleven zonder koopers. In *Boekweit* is weinig omgegaan; een gerijf groot Brabandsche is voor *f* 208 verkocht, en klein Brabandsche te vergeefs voor *f* 205 aangeboden. In *Koolzaad* ging, op de verhoogde prijzen, niets om; gestort Zevenbergsch werd op *f* 414 gehouden, en Inlandsch zakgoed voor *f* 396 verlaten. *Raapolie*, door gebrek aan verkoopers, *f* 1 hooger, zijnde op ordinaire conditie *f* 43 en *f* 43½, contant *f* 42 en *f* 42½, en het najaar werd op *f* 42 gehouden, en *f* 41½ geboden. *Lijnolie* op 6/w *f* 32, en contant *f* 31. Harde *Raapkoeken* zijn voor *f* 68 aangeboden.

De *Staatscourant* bevat het volgende:

SMIRNA 25 April. Het Nederlandsche koopvaardijschip *de Jonge Maria*, hetwelk op den 4 dezer alhier van Rotterdam was aangekomen, is den 14 naar Constantinopel vertrokken; het hoekerschip *Vertrouwen*, kapitein Pinksterboer, is op 29 Maart ll. naar New-York gezeild; de *Boreas*, kapitein E. van Gelderen Jr., vertrekt spoedig naar Vlaardingen.

In deze haven liggen ten anker vijf linieschepen, één fregat en éene stoomboot, onder bevel van den Engelschen schout-bij-nacht sir John Louis, het Oostenrijksche fregat *Medeo*, met de vlag van den schout-bij-nacht baron Bandeira, twee kleine Russische oorlogsvaartuigen en éene Fransche brik.

Het Fransche escader, bestaande uit zeven linieschepen, ligt nog op de reede van Vourla; maar men verwacht alhier in de volgende week den schout bij-nacht Lalande met vier zijner oorlogschepen.

## Kunsten en Wetenschappen.

*Quelques mots sur la Culture du Coton en général et sur celle des Colonies de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, situées aux Indes Occidentales en particulier.* Par C. LOBÉ, *Consul de la dite Majesté à Cadix. Amsterdam*, 1840.

De brochure, die onder dezen titel bij den heer Canongette te verkrijgen is, komt ons voor van groot belang te zijn, voor de eigenaars of administrateurs van plantaadjen in onze West-Indische Bezittingen, op welke de katoen-cultuur in werking is, of die geschikte gronden daartoe bevatten. Meer bijzonder heeft de schrijver de belangen der planters op Curaçao voor oogen gehad, die hij zeer welwillende gevoelens schijnt toe te dragen. Hij zelf heeft zich in den katoenkweek, te Motril op Spanjes zuidkust, practiesch bekwaamd, en is bekend met de wijze hoedanig te Curaçao de katoenboom geplant en behandeld wordt. Die planting en behandeling acht hij met den aard en de behoeften der boomsoort niet over een te komen, en aldus voor de productie schadelijk te zijn; immers hij voorspelt den planter veel grootere voordeelen van het stelsel van behandeling, hetwelk hij in 16 bladzijden beknopt en ongemeen bevattelijk voordraagt, met terugzigt op hetgeen de Deensche natuurkundige Rohr, die, in het belang der katoenkweekerij, opzettelijk tot directeur van den landbouw op het eiland St. Croix benoemd werd, omtrent die belangrijke cultuur heeft waargenomen en openbaar gemaakt. Na de kenteekenen van vijf der voornaamste dezer boomsoorten te hebben opgegeven, doet de schrijver de eigenaardige wortelschieting van het geplante zaad kennen, die geheel onbelemmerd hare natuurlijke neiging moet kunnen volgen, indien de boom niet reeds daardoor aan het kwijnen zal raken. Vervolgens geeft hij de bestanddeelen der meest geschikte gronden en derzelver noodige bewerking en verzorging, vóór en na het planten, op, alsmede de strekking, rigting, en afstanden, in welke de planting geschieden moet, bij dit laatste in het bijzonder lettende op den heilzamen invloed van den wind, tot herstel van het door zonnehitte dikwerf verbroken evenwigt van voedingsmiddelen. Daarna handelt de schrijver over de voor het plantsoen en de vrucht schadelijke insecten, en de middelen om die te verhoeden of uit te delgen; terwijl hij eindelijk de beste wijze van oogst of inzameling opgeeft, met verwijzing op de werktuigen, die tot afscheiding van de katoen en van het zaad op groote plantaadjen dienen gebruikt te worden. De schrijver besluit met een welgemeend woord aan de Curaçaosche planters, om hunne aandacht nader te vestigen op het onderscheid tusschen de twee stelsels van planting, en op het meerdere voordeel van dat, hetwelk hij hun aanbeveelt.

Achter de brochure bevindt zich eene opgaaf der onderscheidende kenteekenen van den zaadkorrel van vijf en twintig katoensoorten, en zij wordt voorafgegaan door eene inleiding, in welke de voordeelen van de katoencultuur beknoptelijk worden aangestipt.

Elke bladzijde draagt ondubbelzinnige sporen van de grondige bekendheid des schrijvers met zijn onderwerp, en van zijne bevoegdheid om deswege als raadgever de pen te voeren; terwijl het geheel eene gemoedelijke Belangstelling in de welvaart onzer West-Indische bezittingen, van Curaçao vooral, aan den dag legt, die den lezer even zoo zeer aangenaam is als zij den schrijver vereert.

Wij wenschen deze belangrijke brochure in de handen van ieder, die met onze West-Indiën te maken heeft, en bevelen haar ter lezing en behartiging ten voorwaardelijk aan. (*Zie de Advertentie.*)

## Advertentiën.



## Schouwburgen, Concerten, en

**STADS SCHOUWBURG.** Zaturdag den 23
MARIA, KONINGIN VAN ZWEDEN, EN KATHARINA, HERTOGIN
LAND, Geschiedkundig Tooneelspel, in vijf Bedrijven, vrij gevolg
Hoogduitsch van *J. von Weissenthurm*, door den Heer *C. J. R*
eenige bekortingen). Gevolgd door: DE GIPSY, OF HET GESTOL
Groot Ballet-Pantomime, gemonteerd door den Ballet-meester *A.*
*van Hamme*; Muzijk van den Heer *A. Berlijn*; Decoratiën va
*J. E. de Vries.* *Aanvang ten Ze*
Verwacht binnen kort, *tot Sluiting van het Tooneel:* het Treurs
OF DE BEVRIJDING VAN ROME.

**SALON DES VARIÉTÉS,** *Nes.* Samedi 23
LES ENFANS DE TROUPE, Comédie Vaudeville, en 2 Actes, par M
et *Bieville.* Suivi de MR. SANS GÊNE, Vaudeville, en 1 Acte
*Desaugiers* et *Gentil.*
En attendant: PASCAL ET CHAMBORD, L'ARTICLE 960, U
FACTION, ON NE PASSE PAS, Vaudevilles nouveaux.
Entrée 75 Cs. en consommation. *On commencera à 7*
J. DUP


TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. S